

REFERAT Forretningsudvalget d. 22-04-2025

Mødedato Tirsdag d. 22. april 2025 kl. 08:00

Mødested Mødelokale K, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Orientering - Forbrugsopfølgning for hospitalerne (jan-mar).....	3
Godkendelse - Udmøntning af ligestilling og integration af psykiatri og somatik i Region Nordjylla	4
Lukket: Beslutning - Udbud.....	8
Godkendelse - Samarbejdsaftale med Færøernes Sygehusvæsen.....	9
Godkendelse - Regionsrådets udtalelse til Rigsrevisionens beretning om forvaltningen af tilskud til	10
Godkendelse - Udlejning af togsæt ifm. servicetilpasninger.....	12
Godkendelse - Anmodning om tillæg til Råstofplan 2024 - Harhøj Vest.....	14
Godkendelse - Anmodning om tillæg til Råstofplan 2024 - Skovsted Øst.....	16
Godkendelse - Anmodning om tillæg til Råstofplan 2024 - Holmgaard.....	18
Godkendelse - Forslag til Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland.....	20
Godkendelse - Regional Udviklingsredegørelse 2024.....	23
Orientering.....	25
Underskrift af mødeprotokol.....	26

Punkt 1: Orientering - Forbrugsopfølgning for hospitalerne (jan-mar)

1-2-570-24

Resumé

Forretningsudvalget præsenteres for den seneste forbrugsopfølgning for hospitalerne.

Økonomichef Rune V. Herslund deltager under behandlingen af punktet.

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget besluttede i august 2023, at der skulle udarbejdes en månedlig opfølgning på økonomien for de somatiske hospitaler. Forbrugsopfølgningen er siden udarbejdet og fortsættes i 2025. Den er udvidet til også at omfatte Psykiatrien.

Administrationen udarbejder en månedlig forbrugsopfølgning i starten af hver måned, som præsenteres så tidlig som muligt for Forretningsudvalget. Forbrugsopfølgningen fokuserer på forbrugsudviklingen på de tre hospitaler inden for udvalgte områder holdt op imod budgetniveauet og tidligere års forbrugsniveau. Forbrugsopfølgningen skal betragtes som et supplement til kvartalsrapporterne, men indeholder ikke kommentering og kvalitative vurderinger fra de respektive enheder.

Afslutningsvis præsenteres også opfølgning på udvalgte aktivitetsparametre.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Forretningsudvalget:

1. Tager forbrugsopfølgningen til efterretning.

Beslutning

Forretningsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Pia Buus, Per Møller, Per Larsen og Pernille Buhelt deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Forbrugsopfølgning - 8apr25

Punkt 2: Godkendelse - Udmøntning af ligestilling og integration af psykiatri og somatik i Region Nordjylland

1-10-73-3-25

Resumé

Som en del af sundhedsreform 2024 er det politisk besluttet, at der skal ske en ligestilling og integration af psykiatri og somatik. Forretningsudvalget besluttede den 2. december 2024, at der skulle igangsættes en proces i Region Nordjylland med henblik på at beskrive mulige modeller for udmøntning af beslutningen om ligestilling og integration af psykiatri og somatik, som følger af den politiske aftale om sundhedsreform 2024. I forlængelse af sundhedsreformen har regeringen og Danske Regioner indgået en politisk aftale den 11. marts 2025 om ligestilling og integration af psykiatri og somatik, som modellerne skal ligge inden for.

Den 7. april 2025 blev forslag til mulige modeller for ligestilling og integration af psykiatri og somatik i Region Nordjylland fremlagt for Forretningsudvalget. Forretningsudvalget drøftede indstillingen og anbefalede umiddelbart den ene af de fremlagte modeller.

Efterfølgende, jf. indstillingen, er materialet drøftet i relevante dele af regionens MED-system. Referater fra disse drøftelser fremlægges med denne dagsorden, og det indstilles, at Forretningsudvalget endeligt beslutter, hvilken model, der skal indstilles til godkendelse i Regionsrådet (forventeligt den 28. april 2025).

Socialdirektør Dorte Juul deltager under punktet.

Sagsfremstilling

I november 2024 blev der indgået en politisk aftale om en sundhedsreform. Som en del af aftalen skal der ske en ligestilling og integration af psykiatri og somatik, som skal give patienter bedre og mere sammenhængende behandling på tværs af psykiatriske og somatiske behandlingstilbud. Bestyrelsen i Danske Regioner har som følge af den politiske sundhedsreform 2024 anbefalet, at alle regioner går i gang med at udarbejde en plan for organisatorisk, administrativ og ledelsesmæssig integration af psykiatri og somatik med inddragelse af begge parter. Der blev i denne forbindelse udarbejdet et notat med fællesregionale mål for processen (bilag 2).?

På den baggrund besluttede Forretningsudvalget i Region Nordjylland den 2. december 2024, at administrationen skulle igangsætte et arbejde, som skal beskrive mulige modeller for udmøntning af beslutningen om ligestilling og integration af psykiatri og somatik, som følger af den politiske aftale om sundhedsreform 2024. Direktionen nedsatte derefter, som nævnt på Forretningsudvalgsmødet den 2. december 2024, en arbejdsgruppe til formålet bestående af hospitalsdirektørerne og psykiatridirektøren med socialdirektøren som tovholder. I processen med beskrivelse af mulige modeller har der været politiske drøftelser af faglige perspektiver på emnet i henholdsvis Psykiatri- og Socialudvalget den 28. januar 2025 og Sundhedsudvalget den 4. februar 2025. Der har desuden været drøftelser af emnet i MED-systemet (Hovedudvalget, Psykiatriens MED-udvalg samt Hospitals MED på de to hospitaler).

Arbejdsgruppen har i arbejdet med mulige modeller udarbejdet en rapport til formålet (bilag 1). Rapporten indeholder forslag til modeller, herunder begrundelser for modellerne og særlige opmærksomhedspunkter knyttet til modellerne. Rapporten indeholder desuden beskrivelser af nuværende organisering, rammer og mål for udmøntningen, generelle opmærksomhedspunkter til nærmere afklaring i den videre proces samt overordnet administrativ tidsplan.

Mulige modeller for ligestilling og integration af psykiatri og somatik

Arbejdsgruppen peger på to overordnede modeller for ligestilling og integration af psykiatri og somatik i Region Nordjylland:

- Model 1 – Integration af Psykiatrien og ét hospital (Aalborg Universitetshospital).
- Model 2 – Integration af Psykiatrien og to hospitaler (Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland).

Model 1 – Integration af Psykiatrien og ét hospital (Aalborg Universitetshospital)

I model 1 integreres Psykiatrien med Aalborg Universitetshospital inkl. de kliniske psykiatriske afdelinger, som i dag ligger matrikelmæssigt i Vendsyssel. Specialerne inden for Psykiatri ligestilles med de somatiske specialer på Aalborg Universitetshospital. Hospitalsledelsen på Aalborg Universitetshospital får dermed et samlet ansvar for både somatik og regionens kliniske psykiatriske afdelinger.

I modellen forankres de nuværende kliniske psykiatriske afdelinger i Psykiatrien i et nyt vicedirektørområde for psykiatri på Aalborg Universitetshospital. Vicedirektørområdet for psykiatri skal ledes af en vicedirektør for Psykiatri, som refererer til hospitalsdirektøren på Aalborg Universitetshospital. Vicedirektøren deltager i udvidet hospitalsledelse på Aalborg Universitetshospital. Vicedirektøren fungerer som kontaktdirektør for de kliniske psykiatriske afdelinger. Afdelingsledelserne refererer til kontaktdirektøren.

I modellen kan der skelnes mellem to variationer hhv. model 1.a og model 1.b. Forskellen mellem de to variationer er, at model 1.a medfører en udvidelse af Hospitalsledelsen på Aalborg Universitetshospital med én ekstra direktør sammenlignet med i dag, mens model 1.b er uden udvidelse af hospitalsledelsen på Aalborg Universitetshospital. Model 1.a medfører således en ændring ift. den nuværende organisering af og ansvarsfordeling i Hospitalsledelsen og kan begrundes ud fra det udvidede ansvar, som tillægges Hospitalsledelsen på Aalborg Universitetshospital, herunder den volumen, som Psykiatrien udgør for hospitalets samlede opgaveportefølje, håndtering af større udviklingsopgaver i Psykiatrien i de kommende år, tværregionalt samarbejde samt implementering af 10 års plan for psykiatri. Det kan overvejes, om den ekstra direktør i overgangsfasen skal tillægges et særligt ansvar for psykiatri i tillæg til de øvrige generelle ledelsesmæssige opgaver, som denne vil skulle håndtere som medlem af hospitalsledelsen.

Model 2 – Integration af Psykiatrien og to hospitaler (Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland).

I model 2 vil der ske en organisatorisk opdeling af Psykiatrien med henblik på integration af dele af Psykiatrien med Aalborg Universitetshospital og dele af Psykiatrien med Regionshospital Nordjylland. I model 2 integreres Almenpsykiatrisk Afdeling Nords enheder i Brønderslev, Hjørring og Frederikshavn i Regionshospital Nordjylland. Øvrige afdelinger i Psykiatrien integreres i Aalborg Universitetshospital.

I model 2 kan Ældrepsykiatrisk Afdeling (regionsdækkende funktion) enten integreres på Regionshospital Nordjylland (model 2.b), da afdelingen er beliggende i Brønderslev og dermed Sundhedsråd Vendsyssels optageområde, eller integreres på Aalborg Universitetshospital (model 2.a), hvor de øvrige afdelinger med regionsdækkende funktioner vil blive integreret i modellen.

På Aalborg Universitetshospital vil de kliniske afdelinger blive organiseret som afdelinger i et nyt vicedirektørområde for psykiatri. På Regionshospital Nordjylland vil de kliniske afdelinger blive organiseret med reference til hospitalsledelsen, og der vil samtidig blive oprettet en understøttende ledelsesstilling som chef for psykiatri på hospitalet for at sikre ledelsesmæssig bevågenhed på psykiatri.

Vicedirektør for Psykiatri på Aalborg Universitetshospital og chefen for psykiatri på Regionshospital Nordjylland blive tildelt en tværgående opgaveportefølje, der skal øge kvaliteten af sundhedsvæsenets samlede tilbud overfor borgere med psykisk sygdom.

Håndtering af de specialiserede indsatser i Retspsykiatrien, børne- og ungepsykiatrien og ældrepsykiatrien

For at sikre den faglige bæredygtighed og robusthed af de specialiserede indsatser i retspsykiatrien, børne- og ungepsykiatrien og ældrepsykiatrien er de tre afdelinger i begge modeller fastholdt som selvstændige afdelinger med regionsdækkende funktioner på tværs af optageområder og på tværs af de nye sundhedsråd. Arbejdsgruppen har vurderet, om der i model 2 kunne være grundlag for en endnu mere distribueret ledelsesmæssig og organisatorisk integration af psykiatri og somatik ved, at de regionsdækkende funktioner også opdeles organisatorisk, ledelsesmæssigt og geografisk med afdelinger på begge hospitaler. Dette vurderes ikke at være fagligt bæredygtigt, da indsatserne kræver både særlige kompetencer og et stort patientgrundlag.

Generelle opmærksomhedspunkter

På baggrund af dialog med Sundhedsudvalget, Psykiatri- og Socialudvalget og MED-systemet peger arbejdsgruppen på, at der uanset valg af model er en række generelle opmærksomhedspunkter, der bør tages hånd om eller afklares i det videre arbejde med implementering af ligestilling og integration af psykiatri og somatik. Listen er ikke udtømmende for opmærksomhedspunkter, som den videre implementering af ligestilling og integration skal forholde sig til:

- Implementering bør indfases.
- Den fremadrettede ledelse skal sikre realisering af de næste faser af ligestilling og integration af psykiatri og somatik.

- Medarbejderne bør fortsat inddrages i den videre proces.
- Betjening af sundhedsråd og Regionsråd i sager inden for psykiatri.
- Økonomiske rammer for Psykiatrien efter en integration skal afklares.
- Den organisatoriske placering af understøttende funktioner og administration skal afklares.
- Forståelse, indsigt og kompetencer i psykiatri på koncernniveau.
- Betydning for MED-organisering skal afklares.
- Dialog med eksterne interessenter.
- Afklaring af repræsentation i tværregionalt og nationalt samarbejde på psykiatriområdet.

Aftale mellem regeringen og Danske Regioner

Regeringen og Danske Regioner indgik den 11. marts 2025 en aftale om ligestilling af psykiatri og somatik (bilag 3). Begge modeller vurderes at ligge inden for aftalen. I aftalen er der opstillet en række milepæle for processen med ligestilling og integration af psykiatri og somatik:

- Alle regioner igangsætter primo 2025 en proces, der skal sikre ligestilling og integration af psykiatri og somatik på regions- og hospitalsniveau med det mål, at patienter skal opleve større sammenhæng og kvalitet i indsatserne.
- Regionerne har udarbejdet en plan for den ledelsesmæssige, organisatoriske og administrative integration senest d. 1. januar 2026.
- Den ledelsesmæssige, organisatoriske og administrative integration skal igangsættes hurtigst muligt og skal være implementeret i alle regioner senest d. 1. januar 2027.

Fortsat sagsbehandling

Forretningsudvalget drøfter på mødet den 7. april 2025 mulige modeller for ligestilling og integration af psykiatri og somatik. I forlængelse af drøftelsen sendes sagen til drøftelse i MED-systemet. På møde i Forretningsudvalget den 22. april 2025 kan drøftelsen af modelvalg genoptages med bemærkningerne fra MED-systemet vedlagt med henblik på, at Forretningsudvalget indstiller modelvalg for ligestilling og integration af psykiatri og somatik til beslutning i Regionsrådet den 28. april 2025.

Bemærkninger fra MED-systemet

Fra alle MED-udvalg er der bred opbakning til intentionerne om bedre ligestilling og integration af psykiatri og somatik:

- MED-udvalget i Psykiatrien giver samlet udtryk for opbakning til model 1.a.
- MED-udvalget på Aalborg Universitetshospital støtter Forretningsudvalgets præference for model 1.a.
- Et flertal i MED-udvalget på Regionshospital Nordjylland ser model 2 som den model, der lever bedst op til intentionerne i Sundhedsreformen.
- Hovedudvalget støtter de centrale pointer, som går igen i bemærkningerne, og nævner en række forhold, som kræver omtanke og nøje overvejelse.

De samlede bemærkninger fremgår af bilag 4.

Administrationens anbefaling

På baggrund af den fremlagte rapport fra arbejdsgruppen, Forretningsudvalgets første drøftelse den 7. april og umiddelbare anbefaling derfra, og den efterfølgende kommentering fra MED-systemet, anbefaler administrationen Model 1.a.

Kommunikation og dialog

Forretningsudvalget den 7. april 2025 - pkt. 2 - indstilling

Administrationen indstiller, at Forretningsudvalget:

1. Drøfter de to fremlagte modeller for ligestilling og integration af psykiatri og somatik.
2. Beslutter, at Forretningsudvalget får forelagt endelig indstilling på det kommende Forretningsudvalgsmøde den 22. april 2025 med henblik på indstilling til Regionsrådet.

Forretningsudvalget den 7. april 2025 - pkt. 2

Forretningsudvalget drøftede de fremlagte modeller.

Forretningsudvalget anbefaler umiddelbart Model 1A.

Forretningsudvalget lægger vægt på, at det sikres, at borgerne overalt i regionen også fremtidigt efter en organisationsændring får et ligeværdigt psykiatrisk tilbud. I forlængelse af beslutningen om ligestilling og integration skal det derfor i det videre arbejde nærmere beskrives, hvordan den konkrete organisering skal ske, ophæng til de kommende Sundhedsråd etc.

Forretningsudvalget besluttede at ÅBNE sagen efter dagens møde i Forretningsudvalget blandt andet med henblik på den videre MED-proces.

Anny Winther deltog ikke i sagens behandling.

Drøftelser i relevante MED-udvalg

Eftermødet i Forretningsudvalget den 7. april 2025 har relevante MED-udvalg drøftet den model for integration og ligestilling af psykiatri og somatik, som Forretningsudvalget umiddelbart anbefaler. Det er sket på følgende møder og tidspunkter.

- PsykiatriMED i Psykiatrien drøftede modellen onsdag 9. april 2025
- HospitalsMED på Aalborg Universitetshospital drøftede modellen torsdag 10. april 2025
- HospitalsMED på Regionshospital Nordjylland drøftede modellen torsdag 10. april 2025
- Hovedudvalget drøftede modellen fredag 11. april 2025

Bemærkninger fra de fire møder er samlet i bilag 4.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender Model 1.a.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Pia Buus, Per Møller, Per Larsen og Pernille Buhelt deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Rapport om ligestilling og integration af psykiatri og somatik i Region Nordjylland

Notat fra Danske Regioner om fællesregionale mål for ligestilling og integration af psykiatri og somatik

Aftale mellem regeringen og Danske Regioner om ligestilling og integration af psykiatri og somatik

Bemærkninger fra MED-proces

Punkt 3: Lukket: Beslutning - Udbud

1-16-1-690-24

Punkt 4: Godkendelse - Samarbejdsaftale med Færøernes Sygehusvæsen

1-15-2-72-1-24

Resumé

Færøernes Sygehusvæsen har kontaktet Region Nordjylland med henblik på at indgå en overordnet samarbejdsaftale for behandling af patienter fra Færøernes på Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland.

Administrationen indstiller over for Forretningsudvalget og Regionsrådet, at aftalen godkendes.

Sagsfremstilling

Færøernes Sygehusvæsen har rettet henvendelse til Region Nordjylland med ønske om at indgå en ny samarbejdsaftale for behandling af patienter fra Færøerne på de nordjyske somatiske hospitaler. Aftalen vil være en overordnet rammeaftale som giver mulighed for at lave lokale underaftaler på udvalgte områder. Fx er der allerede i dag to samarbejdsaftaler mellem Færøernes Sygehusvæsen og Aalborg Universitetshospital på hhv. det urinvejskirurgiske område og det brystkirurgiske område. Disse aftaler vil fortsat være gældende.

Med den nye samarbejdsaftale ønskes et styrket og tæt samarbejde om behandling af patienter fra Færøerne i Region Nordjylland. Aftalen understøtter således de tilfælde, hvor hele eller dele af en given patientbehandling ikke kan varetages på Færøerne. Det kan konkret ske ved, at patienter i en periode overflyttes til Aalborg Universitetshospital eller Regionshospital Nordjylland, eller ved at digitale muligheder udnyttes til både lægefaglig sparring om konkrete patienter og til løbende læring og udvikling.

Aftalen afspejler et fælles ønske om et tættere og stærkere bånd, der skal sikre fortsat høj kvalitet i hospitalsbehandlingen af patienter fra Færøerne.

Aftalen omfatter alle somatiske patienter visiteret fra Færøernes Sygehusvæsen. Behandlingerne omfatter både højt specialiseret behandling samt behandling på hoved- og regionsfunktionsniveau. Ofte vil der dog være tale om behandling på højt specialiseret niveau.

Omfanget af aftalen forventes at kunne håndteres inden for regionens normale kapacitet og forventes ikke at have nogen betydning i forhold til ventelisterne i regionen. Aftalen kan skriftligt opsiges med tre måneders varsel eller før, hvis parterne er enige om det. Der henvises til vedlagte aftale for nærmere detaljer i indholdet i aftalen. Det foreslås, at aftalen træder i kraft så snart, den er politisk godkendt og underskrevet.

Eventuelle indtægter fra samarbejdsaftalen tilgår hospitalernes samhandelsbudgetter.

Det bemærkes, at Færøernes Sygehusvæsen har lignende samarbejdsaftaler med andre regioner.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender samarbejdsaftalen mellem Region Nordjylland og Færøernes Sygehusvæsen.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Pia Buus, Per Møller, Per Larsen og Pernille Buhelt deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast til samarbejdsaftale mellem Færøerne og Region Nordjylland

Punkt 5: Godkendelse - Regionsrådets udtalelse til Rigsrevisionens beretning om forvaltningen af tilskud til tandlægebehandling

1-35-78-188-24

Resumé

Statsrevisorerne har d. 7. april 2025 afgivet bemærkninger til Rigsrevisionens beretning nr. 15/2024 om forvaltningen af tilskud til tandlægebehandling. Indenrigs- og Sundhedsministeren anmoder om Regionsrådets udtalelse til beretningen. Udkast til udtalelse forelægges hermed til Forretningsudvalgets og Regionsrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Statsrevisorerne har d. 7. april 2025 afgivet bemærkninger til Rigsrevisionens beretning nr. 15/2024 om forvaltningen af tilskud til tandlægebehandling (Vedlagt som bilag 1).

I henhold til §18, stk. 2 i lov om revision af statens regnskaber m.m. skal ministeren afgive en redegørelse til Statsrevisorerne for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen har givet anledning til. Af §18, stk. 3 i lov om revision af statens regnskaber fremgår det endvidere, at ministeren indhenter udtalelse fra regionsrådene. Ministerens kommentarer til regionsrådenes udtalelser indgår som en del af den endelige ministerredøgørelse til Statsrevisorerne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet anmoder om Regionsrådets udtalelse til beretningen (Udkast er vedlagt som bilag 2). Udtalelserne skal forholde sig til såvel beretningens indhold og konklusioner som til Statsrevisorerens bemærkninger.

Beretningens konklusioner

Region Nordjylland har i perioden september 2024 til april 2025 medvirket i Rigsrevisionens undersøgelse af forvaltningen af tilskud til tandlægebehandling. Rigsrevisionen har selv taget initiativ til undersøgelsen i april 2024.

Formålet er at undersøge, om Indenrigs- og Sundhedsministeriet og regionerne har forvaltet tilskuddet til tandlægebehandling tilfredsstillende. Rigsrevisionen har besvaret følgende spørgsmål i beretningen:

1. Har Indenrigs- og Sundhedsministeriet sikret en tilfredsstillende forvaltning af rammerne for tilskud til behandling i voksentandplejen i årene med særlov?
2. Har regionerne ført en tilfredsstillende kontrol med udbetalingen af tilskud til tandlæger?

I forhold til beretningens første undersøgelsesspørgsmål konkluderer Statsrevisorerne, at Indenrigs- og Sundhedsministeriets forvaltning af rammerne for tilskud til voksentandplejen er ikke tilfredsstillende. Årsagerne hertil er, at ministeriet har reduceret tilskud i strid med reglerne og ikke har fulgt op på årsagerne til de årlige budgetoverskridelser.

I forhold til beretningens andet undersøgelsesspørgsmål konkluderer statsrevisorerne, at regionernes kontrol med udbetalingen af tilskud til tandlæger ikke har været helt tilfredsstillende. Regionerne har en omfattende og effektiv kontrol før tilskuddet udbetales, men regionernes efterkontrol vurderes ikke tilstrækkelig effektiv og kan derfor styrkes. Rigsrevisionen anbefaler, at efterkontrollen styrkes og tilrettelægges med udgangspunkt i analyser af hvilke udbetalinger, der er mest risikofyldte og økonomisk væsentlige.

Regionsrådets udtalelse

Regionsrådet har ikke bemærkninger til den første del af undersøgelsen, da den ikke omhandler Region Nordjylland. Region Nordjylland har oplevet flere uklarheder i forbindelse med administrationen af særloven og ser positivt på, at arbejdet med at udvikle ny model for voksentandplejen genoptages.

Regionsrådet noterer sig den kritisk, som Rigsrevisionen rejser af regionernes efterkontrol og anerkender, at det er regionernes forpligtelse at sikre, at tilskud til tandbehandling udbetales i overensstemmelse med bekendtgørelsens bestemmelser.

Statsrevisorerne bemærker, at konsekvensen af en utilstrækkelig kontrol er, at der er en risiko for, at nogle tandlæger modtager mere i tilskud, end de er berettigede til. Hertil vil Region Nordjylland tilføje, at Rigsrevisionen har fundet, at førkontrollen er omfattende og effektiv, hvilket har medvirket til, at der i langt de fleste tilfælde, kun er udbetalt tilskud til tandlæger, som er berettiget hertil efter bekendtgørelsens bestemmelser.

Ud over førkontrol gennemfører regionerne efterkontrol, fx om en ydelse er leveret, samt laver en årlig opgørelse over behandlingsmønstret i hver enkelt tandlægeklinik (kontrolstatistik). Hvis Region Nordjylland modtager borgerhenvendelser eller finder fund i førkontrollen, der giver anledning til efterkontrol, prioriteres disse kontrolsager på lige fod med kontrolsager på de øvrige praksisområder, til dels ud fra væsentlighed og risiko.

Idet regionen ikke er modtager af ydelserne, er det vanskeligt at kontrollere, om de afregnede ydelser faktisk er leveret korrekt til patienten. Rigsrevisionen finder også, at det vil være meget omfattende for regionerne at kontrollere alle tandlægeydelser, der udbetales tilskud til. Rigsrevisionen vurderer derfor, at efterkontrollen af udbetalte tilskud til tandlæger er effektiv, hvis kontrollen målrettes de tandlæger og ydelser, hvor risikoen for fejl er størst.

Region Nordjylland har målrettet kontrollen mod de tandlæger og ydelser, der ud fra den årlige opgørelse af tandlægenes behandlingsmønster, har et afvigende behandlingsmønster. Region Nordjylland har i undersøgelsesperioden tildelt højstegrænser til 7 tandlæger. Endvidere har Region Nordjylland også tildelt advarsler med påbud om at tilpasse behandlingsmønstret i tandklinikken. På den baggrund mener Region Nordjylland, at regionen allerede har fokus på efterkontrol af tilskudsafregning, delvist også på baggrund af en vurdering af væsentlighed og risiko ud fra den årlige opgørelse af behandlingsmønstre.

Udvælges en tandlæge til kontrol, kan denne kræve, at regionen foretager en journalgennemgang, før regionen pålægger tandlægen en øvre grænse for tilskud. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst i beretningen, at hvis en journalgennemgang for en patient viser, at behandlingen er acceptabel, bør regionen ikke tælle denne patient med i opgørelsen over tandlægens afvigende behandlinger. Region Nordjylland bemærker, at dette giver regionerne ret begrænsede muligheder for at sanktionere tandlæger med et afvigende behandlingsmønster. Region Nordjylland finder det problematisk, at det forhold, at en tandlæge har dokumenteret behandlerne tilstrækkeligt i patientjournalen gør, at der ikke kan sættes en grænse for, hvor meget tandlægen kan overskride den økonomiske ramme.

Rigsrevisionen problematiserer, at regionernes kontrol af tandlægenes behandlingsmønstre kun i begrænset omfang fører til sanktioner, fx i form af en øvre grænse for tilskud. Denne kritik er vanskelig at rette op på, så længe det er uafklaret, om en journalgennemgang alene har et økonomisk formål eller rettere skal påse tandlægens faglighed.

På baggrund af Rigsrevisionens beretning nr. 13/2022 om kontrol med lægers honorarafregning fra 2023 har Region Nordjylland sammen med de øvrige regioner påbegyndt arbejdet med at styrke før- og efterkontrol ud fra analyser af hvilke ydelser, der er mest risikofyldte og økonomiske væsentlige i almen praksis. Når udviklingsarbejdet er gennemført, vil modellen også blive implementeret på de øvrige praksisområder, herunder tandlægeområdet. Modellen vil ud fra afregningsdata kunne vise hvilke ydelser, der har et statistisk afvigende forbrug og dermed risiko for, at ydelsen anvendes forkert.

Ydermere har Region Nordjylland inden for det seneste år opnormeret kontrolfunktionen i forhold til efterkontrol på praksisområdet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender Region Nordjyllands udtalelse til Statsrevisorernes beretning om forvaltning af tilskud til tandlægebehandling.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Pia Buus, Per Møller, Per Larsen og Pernille Buhelt deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Statsrevisorernes beretning nr. 15_2024 om forvaltningen af tilskud til tandlægebehandling

Region Nordjyllands udtalelse til Rigsrevisionens beretning om forvaltningen af tilskud til tandlægebehandling

Punkt 6: Godkendelse - Udlejning af togsæt ifm. servicetilpasninger

1-35-75-5-24

Resumé

Nordjyske Jernbaner har de seneste år kunnet udleje tre togsæt til Lokaltog med en lejeindtægt på i alt ca. 5 mio. kr. pr. år. Hvis det hidtidige serviceniveau og de planlagte forbedringer skal gennemføres fra 2026, bliver der behov for de tre togsæt. Lokaltog har brug for afklaring senest med udgangen af april. Fortsættes udlejningen vil det få konsekvenser for beslutningsprocessen omkring servicetilpasning af togdriften ifm. budgetforhandlingerne.

Forretningsudvalget anmodes om at anbefale Nordjysk Jernbaner at ophæve udlejning af togsættene for hermed at have den største valgfrihed ved beslutning om serviceniveau for togdriften.

Sagsfremstilling

Nordjyske Jernbaner (NJ) har 25 togsæt, hvoraf de 4 er indkøbt i 2022 på en attraktiv option med henblik på at kunne tages i brug ved en forventet udvidelse af kørselsomfanget til Hobro.

Det ene tog har de sidste år været brugt på at betjene Aalborg Lufthavn. De øvrige tre har i den mellemliggende periode har været udlejet til Lokaltog på Sjælland. Udlejningen har givet en årlig indtjening på ca. 5 mio. kr. Regionen har via budgetforslag fra Nordjyllands trafikskelskab (NT) kunnet reducere budgettet til togdrift tilsvarende. Lokaltog er stadig interesseret i at leje togene, men har brug for afklaring heraf senest med udgangen af april. Herefter vil de være nødt til at aftale reduceret drift med regionerne på Sjælland.

Omfanget af togkørsel er afhængigt af både driftsbudgettet og rådigheden over materiel. En udlejning af togene vil derfor sætte en begrænsning på hvor meget togkørsel, der kan være på de nordjyske baner særligt i myldretiden, hvor al materiel benyttes. Men en ekstra lejeindtægt på 5 mio. kr. kan være med til at lukke hullet i driftsbudgettet for 2026.

Antallet af togsæt til rådighed har specielt betydning i myldretiden, hvor der er halvtimesdrift og der samtidig kobles ekstra togsæt på nogle afgang for at have plads til de mange passagerer.

NJ har samtidig en vedligeholdelsesstruktur for præventivt vedligehold, som primært sker dagtimerne. Strukturen er baseret på de fysiske rammer, der er på værkstederne i dag. Der er således en begrænsning på hvor mange togsæt, der kan være til service og reparation ad gangen. Det sætter et max på hvor langt et togsæt kan køre årligt. Det er den billigste måde at sikre vedligeholdte tog efter forskrifterne. Strukturen er certificeret og der gennemføres løbende audit og inspektion af den. Hvis NJ skal udvide værkstederne eller fx gå over til to- eller treholdsskift, forventes vedligeholdelsesudgifterne at blive væsentligt højere.

Det vil være nødvendigt med alle 25 togsæt, hvis der fremadrettet skal være fuld drift. Fuld drift svarer til det serviceniveau, der er i 2025 udvidet med den kørsel, der er politisk besluttet, herunder ophør af kørsel med regionaltog til Aalborg Lufthavn.

Hvis tre togsæt udlejes, vil det derfor kræve en reduktion i antal kørte kilometer. NT og NJ har foretaget nogle overordnede beregninger på hvilke reduktioner, som en udlejning af tre togsæt vil afstedkomme uanset hvordan den økonomiske situation ser ud ifm. budgetforhandlinger:

1. Fjerne nuværende halvtimesdrift Hjørring-Frederikshavn-Skagen + unnlade planlagt regional halvtimesdrift Aalborg-Skørping som sker som erstatning for at DSB ikke standser mellem Aalborg og Skørping.

eller

2. Fjerne halvtimesdrift Hjørring-Frederikshavn-Skagen + fjerne ekstra togsæt (opformering) på de fleste af afgang.

Konsekvensen af at fjerne afgang i myldretiden vil være, at mange passagerer bliver berørt og at de har stor betydning for pendling til arbejde og uddannelse. Der er ikke på nuværende tidspunkt set på det præcise omfang, men på de berørte afgang mellem Hjørring og Skagen er der i dag ca. 200.000 passagerer årligt.

Opformeringen med ekstra togsæt sker også på de tidspunkter, hvor der flest passagerer med togene. Det vil betyde, at mange vil opleve at skulle stå meget tæt i togene og ultimativt ikke få plads i toget. Det gælder også på de strækninger hvor økonomien næsten løber rundt og hvor det vil have stor betydning for driftsøkonomien, hvis passagererne fravælger toget.

Vælger man ikke at udleje de tre togsæt vil det være teknisk muligt at køre den fulde planlagte kørsel. Det vil således være op til den politiske proces at træffe beslutning om hvor meget og hvor driften skal tilpasses ift. økonomien. I den forbindelse kan en lejeindtægt på 5 mio. kr. imidlertid ikke benyttes ifm. budgettet for togdriften i 2026.

Kommunikation og dialog

Beslutning fra Udvalg for Regional Udvikling og Innovation 2022-2025, den 7. april 2025, punkt 2:

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation den 7. april 2025

Indstillingen blev godkendt med den bemærkning, at udvalget udtrykte deres utilfredshed med, at udvalgets beslutning skulle tages førend den samlede økonomi kendes.

Tage Leegaard deltog ikke i sagens behandling.

Indstilling

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalget:

1. anbefaler Nordjyske Jernbaner at hjemtage de tre udlejede togsæt med henblik på at have størst valgfrihed, når der skal tages beslutning om togdriftens serviceniveau fra 2026 ved budgetforhandlingerne.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Pia Buus, Per Møller og Per Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Godkendelse - Anmodning om tillæg til Råstofplan 2024 - Harhøj Vest

1-35-71-2-6-25

Resumé

Et flertal i Regionsrådet vedtog Råstofplan 2024 den 24. februar 2025. Et område på Nordmors ved Harhøj til indvinding af moler blev i planen medtaget som interesseområde. Området ligger i et område med væsentlige landskabelige interesser. Imerys A/S har nu anmodet om at området ændrer status til graveområde som et tillæg til Råstofplan 2024, da området har stor betydning for virksomhedens produktportefølje.

Regionsrådet anmodes om at godkende, at Administrationen igangsætter en proces for anmodningen af tillæg til Råstofplan 2024 for det nuværende interesseområde Harhøj Vest, Morsø Kommune.

Sagsfremstilling

Administrationen har modtaget en anmodning fra Imerys A/S om tillæg til Råstofplan 2024 (bilag 1). Imerys indsendte i idé- og debatfasen forslag om et nyt graveområde til indvinding af moler ved Harhøj på Nordmors. Området blev i Forslag til Råstofplan 2024 medtaget som graveområde. Miljøstyrelsen varslede efterfølgende indsigelse mod udlægget af graveområdet med baggrund i de væsentlige landskabelige interesser i området.

Administrationen indstillede derfor med den endelige vedtagelse af Råstofplan 2024, at graveområdet Harhøj Vest ikke skulle medtages i Råstofplan 2024. Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstillede til Forretningsudvalget og Regionsrådet, at området skulle medtages som interesseområde. Miljøstyrelsen er ikke påtaleberettiget ved udlæg af interesseområder (bilag 2-4).

Anmodning om udpegning af et nyt graveområde via tillæg til Råstofplanen

En ny råstofindvinding vil altid påvirke det område, den skal ligge i. Regionsrådet vil derfor altid skulle se på, om det fornødne planmæssige grundlag er til stede, før et nyt graveområde kan udlægges i den gældende råstofplan. Derfor vil der i de fleste tilfælde skulle udarbejdes et tillæg til råstofplanen, før en ny råstofgrav kan tages i brug.

Udarbejdelse af et tillæg til Råstofplan 2024 skal, ifølge Råstofloven, foregå efter de samme procedurer, som ved udformningen af selve råstofplanen.

- Redegørelse af nødvendigheden af igangsættelse af planprocessen og indkaldelse af ideer og forslag m.v. til planprocessen (for-offentlighedsfasen), herunder indkaldelse af forslag til, hvad miljøvurderingen i henhold til miljøvurderingsloven skal indeholde. Disse offentlighedsfaser varer 8 uger.
- Udarbejdelse af et eventuelt forslag til udlæg af nyt graveområde med tilhørende miljøvurdering. Forslaget fremlægges til debat i en ny offentlighedsfase på 8 uger (2. offentlighedsfase). På baggrund af de indkomne bemærkninger beslutter Regionsrådet, om der skal udlægges et graveområde.

Administrationen har skitseret en procesplan for anmodningen om tillæg (bilag 5).

Kun undtagelsesvis kan Regionsrådet give tilladelse til indvinding uden for de udlagte graveområder og kun såfremt der er tale om en mindre udvidelse eller få års aktivitet for at sikre en optimal udnyttelse af forekomsten.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at der for denne anmodning om tillæg er tale om et større areal, hvor der skal finde indvinding sted over længere tid. Imerys har argumenteret både ved indsendelse af forslaget om graveområde til Råstofplan 2024, efterfølgende i forbindelse med den supplerende høring og sidst i forbindelse med anmodning om tillæg, at området har stor værdi for virksomheden, idet deres produktportefølje nødvendiggør en blanding af moler fra flere forskellige molergrave.

Imerys har i den supplerende høring af dele af Råstofplan 2024 indsendt en ændret analyse af påvirkningen af de landskabelige interesser, der modsat den landskabsanalyse, som administrationen har fået udarbejdet, konkluderer, at der kun er tale om en moderat påvirkning af landskabet og ikke en væsentlig påvirkning (bilag 6).

Igangsættes processen med et tillæg til Råstofplan 2024, vil Miljøstyrelsen igen få mulighed for at udtale sig vedrørende den landskabelige påvirkning.

Kommunikation og dialog

Beslutning fra Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025, den 2. april 2025, punkt 9:

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling den 2. april 2025

Et flertal af udvalget godkendte indstillingen.

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær kunne ikke godkende indstillingen.

Tage Leegaard og Jens Henrik Kirk tog ikke del i sagens behandling.

Indstilling

Et flertal i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender, at administrationen igangsætter en proces for anmodningen af tillæg til Råstofplan 2024 for det nuværende interesseområde Harhøj Vest, Morsø Kommune.

Beslutning

Et flertal i Forretningsudvalget (A, F, V og Æ, i alt 11) godkendte indstillingen fra flertallet i udvalget.

Et mindretal bestående af Ø (1) kunne ikke godkende forslaget.

Pia Buus, Per Møller og Per Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Anmodning om udarbejdelse af tillæg til Råstofplan 2024 for Harhøj Vest

Kortbilag Harhøj Vest interesseområde

Landskabsvurdering Harhøj juni 2024

Uddrag Hvidbog 1. og 2. offentlighedsfaser Harhøj Vest

Procesplan for tillæg til Råstofplan 2024

Imerys Høringssvar og ændret landskabsvurdering Harhøj Vest nov 2024

Punkt 8: Godkendelse - Anmodning om tillæg til Råstofplan 2024 - Skovsted Øst

1-35-71-2-3-25

Resumé

Et flertal i Regionsrådet vedtog Råstofplan 2024 den 24. februar 2025. I forbindelse med udarbejdelsen af Råstofplan 2024 modtog administrationen et forslag om at udlægge et areal på ca. 8,7 ha ved Skovsted Øst til graveområde. Ved en beklagelig fejl blev forslaget ikke vurderet efter reglerne i miljøvurderingsloven og arealet kom derfor ikke med i Råstofplan 2024. Ansøger har efterfølgende anmodet om, at arealet udlægges som graveområde i et tillæg til Råstofplan 2024.

Regionsrådet anmodes om at godkede, at processen for anmodningen om et tillæg til Råstofplan 2024 igangsættes.

Sagsfremstilling

Administrationen har modtaget en anmodning om udlægning af et areal på ca. 8,7 ha ved Skovsted Øst, Thisted Kommune til graveområde som et tillæg til Råstofplan 2024. Arealet ligger umiddelbart øst for det eksisterende graveområde Skovsted. Der er tale om en forekomst af sand, grus og sten i en forventet dybde på 10-15 meter under terræn.

Anmodningen blev oprindeligt modtaget i april 2024 i forbindelse med 2. offentlighedsfase for Råstofplan 2024. Ved en beklagelig fejl fra administrationens side blev forslaget ikke vurderet og afgrænset efter miljøvurderingslovens bestemmelser. Administrationen indstillede derfor til Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling at forslaget ikke blev medtaget i Råstofplan 2024. Udvalget godkendte denne indstilling. Ansøger blev samtidig orienteret om muligheden for at anmode om et tillæg til den gældende råstofplan.

Anmodning om udpegning af et nyt graveområde via tillæg til Råstofplanen

En ny råstofindvinding vil altid påvirke det område, den skal ligge i. Regionsrådet vil derfor altid skulle se på, om det fornødne planmæssige grundlag er til stede, før et nyt graveområde kan udlægges i den gældende råstofplan. Derfor vil der i de fleste tilfælde skulle udarbejdes et tillæg til råstofplanen, før en ny råstofgrav kan tages i brug.

Udarbejdelse af et tillæg til Råstofplan 2024 skal, ifølge Råstofloven, foregå efter de samme procedurer, som ved udformningen af selve råstofplanen.

- Redegørelse af nødvendigheden af igangsættelse af planprocessen og indkaldelse af ideer og forslag m.v. til planprocessen (for-offentlighedsfasen), herunder indkaldelse af forslag til, hvad miljøvurderingen i henhold til miljøvurderingsloven skal indeholde. Disse offentlighedsfaser varer 8 uger.
- Udarbejdelse af et eventuelt forslag til udlæg af nyt graveområde med tilhørende miljøvurdering. Forslaget fremlægges til debat i en ny offentlighedsfase på 8 uger (2. offentlighedsfase). På baggrund af de indkomne bemærkninger beslutter Regionsrådet, om der skal udlægges et graveområde.

Administrationen har skitseret en procesplan for anmodningen om tillæg (bilag 4).

Kun undtagelsesvis kan Regionsrådet give tilladelse til indvinding uden for de udlagte graveområder og kun såfremt der er tale om en mindre udvidelse eller få års aktivitet for at sikre en optimal udnyttelse af forekomsten.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at der for denne anmodning om tillæg er tale om et større areal, hvor der skal finde indvinding sted over længere tid. Ressourcen i området omfatter sand, grus og sten og der kan ifølge ansøgningen indvindes ned til en dybde på 10-15 meter under terræn. Det foreslåede område ligger i umiddelbar tilknytning til et eksisterende graveområde og kan bidrage til den lokale forsyning med råstoffer.

Kommunikation og dialog

Beslutning fra Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025, den 2. april 2025, punkt 8:

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling den 2. april 2025

Et flertal af udvalget godkendte indstillingen.

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær kunne ikke godkende indstillingen.

Tage Leegaard og Jens Henrik Kirk tog ikke del i sagens behandling.

Indstilling

Et flertal i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender, at Administrationen igangsætter processen for udlægning af arealet ved Skovsted Øst, Thisted Kommune som graveområde i et tillæg til Råstofplan 2024.

Beslutning

Et flertal i Forretningsudvalget (A, F, V og Æ, i alt 11) godkendte indstillingen fra flertallet i udvalget.

Et mindretal bestående af Ø (1) kunne ikke godkende forslaget.

Pia Buus, Per Møller og Per Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Kortbilag_Bilag til KMBU

Anmodning om tillæg_Bilag KMBU

Uddrag af Hvidbog_bilag til KMBU

Procesplan for tillæg_Bilag KMBU

Punkt 9: Godkendelse - Anmodning om tillæg til Råstofplan 2024 - Holmgaard

1-35-71-2-5-25

Resumé

Et flertal i Regionsrådet vedtog Råstofplan 2024 den 24. februar 2025. Et område syd for Hobro ved Holmgaard til indvinding af sand, grus og sten blev i planen medtaget som interesseområde. Området ligger i et område der af Mariagerfjord Kommune har været udpeget i forhold til landskabelige interesser. Kurt & Carlo Kristensen A/S har nu anmodet om at området ændrer status til graveområde som et tillæg til Råstofplan 2024.

Regionsrådet anmodes om at godkende, at Administrationen igangsætter en proces for anmodningen om tillæg til Råstofplan 2024, med henblik på at ændre nuværende interesseområde Holmgaard til graveområde.

Sagsfremstilling

Administrationen har modtaget en anmodning om tillæg til den nu vedtagne Råstofplan 2024 fra Kurt & Carlo Kristensen A/S. Tillægget vedrører ønsket om at udlægge interesseområdet Holmgaard til graveområde (bilag 1-2).

Anmodning om udpegning af et nyt graveområde via tillæg til Råstofplanen

En ny råstofindvinding vil altid påvirke det område, den skal ligge i. Regionsrådet vil derfor altid skulle se på, om det fornødne planmæssige grundlag er til stede, før et nyt graveområde kan udlægges i den gældende råstofplan. Derfor vil der i de fleste tilfælde skulle udarbejdes et tillæg til råstofplanen, før en ny råstofgrav kan tages i brug.

Udarbejdelse af et tillæg til Råstofplan 2024 skal, ifølge Råstofloven, foregå efter de samme procedurer, som ved udformningen af selve råstofplanen.

- Redegørelse af nødvendigheden af igangsættelse af planprocessen og indkaldelse af ideer og forslag m.v. til planprocessen (for-offentlighedsfasen), herunder indkaldelse af forslag til, hvad miljøvurderingen i henhold til miljøvurderingsloven skal indeholde. Disse offentlighedsfaser varer 8 uger.
- Udarbejdelse af et eventuelt forslag til udlæg af nyt graveområde med tilhørende miljøvurdering. Forslaget fremlægges til debat i en ny offentlighedsfase på 8 uger (2. offentlighedsfase). På baggrund af de indkomne bemærkninger beslutter Regionsrådet, om der skal udlægges et graveområde.

Administrationen har skitseret en procesplan for anmodningen om tillæg (bilag 3).

Kun undtagelsesvis kan Regionsrådet give tilladelse til indvinding uden for de udlagte graveområder og kun såfremt der er tale om en mindre udvidelse eller få års aktivitet for at sikre en optimal udnyttelse af forekomsten.

Administrationens vurdering

Holmgaard var med som graveområde i Forslag til Råstofplan 2024, men indsigelser fra miljøstyrelsen resulterede i, at Holmgaard blev medtaget i Råstofplan 2024 som interesseområde (bilag 4). Indsigelsen vedrørte landskabelige hensyn, Miljøstyrelsen lagde i deres vurdering af landskaber vægt på Mariagerfjord Kommunens udpegning af området som 'større sammenhængende landskab'. I mellemtiden har Mariagerfjord Kommune i forbindelse med deres revision af kommuneplanen udtaget udpegningen omkring Holmgaard (bilag 5).

Igangsættes processen med et tillæg til Råstofplan 2024, vil Miljøstyrelsen igen få mulighed for at udtale sig vedrørende den landskabelige påvirkning.

Kommunikation og dialog

Beslutning fra Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025, den 2. april 2025, punkt 7:

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling den 2. april 2025

Et flertal af udvalget godkendte indstillingen.

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær kunne ikke godkende indstillingen.

Tage Leegaard og Jens Henrik Kirk tog ikke del i sagens behandling.

Indstilling

Et flertal i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender, at administrationen igangsætter en proces for anmodningen om tillæg til Råstofplan 2024, med henblik på at ændre nuværende interesseområde Holmgaard til graveområde.

Beslutning

Et flertal i Forretningsudvalget (A, F, V og Æ, i alt 11) godkendte indstillingen fra flertallet i udvalget.

Et mindretal bestående af Ø (1) kunne ikke godkende forslaget.

Pia Buus, Per Møller og Per Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Anmodning om tillæg til Råstofplan 2024

Kortbilag

Procesplan for tillæg til Råstofplan 2024

Uddrag Hvidbog 1. og 2. offentlighedsfase Holmgaard

Mariagerfjord Kommunes bekræftelse om udtaget udpegning i ny kommuneplan

Punkt 10: Godkendelse - Forslag til Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland

1-30-71-5-24

Resumé

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling behandlede på møde i december 2024 forslag til ny bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland. Forslaget har siden været i høring i såvel de politiske udvalg som i Det Regionale Klimaråd, Koncernledelsen og Strategisk Sundhedsledelse. På baggrund af høringsfasen fremsættes et revideret forslag sammen med en udrulningsplan, som beskriver rammerne for strategiens implementering.

Regionsrådet anmodes om at godkende Udrulningsplanen og forslag til Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland.

Sagsfremstilling

Administrationen har udarbejdet forslag til bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland, vedlagt som bilag 1. Strategien erstatter den Klimahandlingsplan for Region Nordjylland, som blev vedtaget i 2019. Den nye bæredygtighedsstrategi har et højere ambitionsniveau end klimahandlingsplanen, og bærer præg af den opbygning af viden om grøn omstilling i regionen, som er fundet sted i de år, der er gået siden klimahandlingsplanen blev vedtaget.

Region Nordjylland har siden 2022 haft 40% CO₂-reduktion som pejlemærke for klimaindsatsen. Dette pejlemærke er strategiens overordnede målsætning, og strategien er dermed det samlede bud på hvilke beslutninger og handlinger som kan føre til opnåelse af målsætningen.

Bæredygtighedsstrategien rummer fire indsatsområder:

- Bygninger og transport
- Indkøb og forbrug
- Forbrugsreduktion
- Kompetenceudvikling, omverden og effekt

De tre første indsatsområder forventes at skulle bidrage med henholdsvis 50%, 25% og 25% af den ønskede reduktion. Det fjerde indsatsområde rummer tiltag som skal støtte op om strategiens realisering, og her er især udvikling af organisationens kompetencer og parathed i fokus. Alle indsatsområder er, så vidt det er muligt, formuleret, så de er målbare.

Høringsfase

Forslaget til ny Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland har været i høring hos øvrige politiske udvalg, sådan som Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtighed besluttede det på udvalgets møde i december 2024. Høringen har resulteret i en række kommentarer og enkelte forslag til ændringer. En oversigt over disse er vedlagt i bilag. Af bilaget fremgår også administrationens svar på hver enkelt kommentar eller forslag. De fleste kommentarer og forslag giver efter administrationens vurdering ikke anledning til at ændre i forslaget til bæredygtighedsstrategi. Hørings svarene har dog ført til at forslaget til Bæredygtighedsstrategi er ændret på to punkter, nemlig en tilføjelse og en ændret målsætning. Begrundelser for ændringerne fremgår af bilag 2.

Tilføjelse af målsætning om klimaneutralitet

I Bæredygtighedsstrategiens indledning er følgende tilføjet (tilføjelse markeret med *kursiv*):

"Region Nordjyllands mål for CO₂-reduktion er at reducere med 40% mellem 2018 og 2030. Region Nordjylland er ligeledes forpligtet til at opfylde Danske Regioners reduktionsmål. I 2023 har Danske Regioner vedtaget strategien Grønne hospitaler, som rummer en målsætning om at reducere med 50% fra 2022 til 2035. *Ved at arbejde for at opfylde disse målsætninger, er Region Nordjylland på ret kurs mod Parisaftalens mål om klimaneutralitet i 2050.*"

Ændring af målsætning for reduktion af flytransport

Formuleringen

"Frem mod 2030 reduceres regionens brug af flytransport med 60%"

Udskiftes med følgende formulering

”Frem mod 2030 reduceres udledninger fra regionens brug af flytransport med 60%”

Organisationens reaktion på bæredygtighedsstrategien

Forslaget til bæredygtighedsstrategi har være fremlagt for Det Regionale Klimaråd, Direktionen, Koncernledelsen og Strategisk Sundhedsledelse. Reaktionen fra disse fora kan kort opsummeres til:

- Det er en god og relevant strategi, som man gerne vil stille sig bag
- Ambitionsniveauet i målsætningerne er højt, især set i forhold til organisationens muligheder for at målrette ressourcer til implementering. Dette skal der fokus på, når regionens budget drøftes, så finansiering og ambitionsniveau er i balance.
- En bredere medarbejderinddragelse og kompetenceudvikling vil være relevant for at realisere strategien.

Hvordan understøttes bæredygtighedsstrategien?

Et er, hvad der står i forslaget til bæredygtighedsstrategi, noget andet er, hvad det kræver at implementere den i organisationen. Til beskrivelse af dette er der udarbejdet en plan for udrulning, som er vedlagt som bilag 3. Planen beskriver governancestruktur for bæredygtighedsstrategien, rammerne for oversættelse af strategien til handling, og systematik for monitorering af fremdriften i implementeringen. Udrulningsplanen skitserer også processen frem mod en afklaring af den finansiering der skal til for at implementere bæredygtighedsstrategien.

Til brug for styring og implementering af strategien foreslås en governancestruktur, hvor Bæredygtig Udvikling varetager programledelse for strategien, Koncernledelsen er strategisk styregruppe, og Det Regionale Klimaråd er operativ styregruppe.

Bæredygtighedsstrategien oversættes til handling lokalt i hver enkelt virksomhed gennem lokale klimahandlingsplaner. Som noget nyt i forhold til de tidligere lokale klimahandlingsplaner skal disse fremover gælde for tre år, og suppleres af et-årige aftaler som godkendes politisk hvert år. Som supplement til den virksomhedsrettede oversættelse, sker der desuden en faglig, tværgående oversættelse indenfor byggeri, indkøb, IT, forplejning og kompetenceudvikling.

Som supplement til klimaregnskabet opbygges et dashboard med indikatorer for bæredygtighedsstrategiens mål. Med indikatorerne får virksomhederne og ledelsen mulighed for at følge udviklingen lokalt og med en højere frekvens end tidligere. Det foreslås, at der fremover udarbejdes klimaregnskab for scope 1 og 2 (energiforbrug og transport) hvert år, men at der kun udarbejdes fuldt klimaregnskab (inklusive scope 3) hvert tredje år. En overordnet vurdering af udviklingen indenfor scope 3 i de år hvor der ikke laves fuldt klimaregnskab, kan man opstille ved at se på det samlede indkøbsvolumen, og fordelingen af udgifter mellem de overordnede poster som scope 3 beregningen baseres på. På denne måde vil det, i år uden fuldt klimaregnskab, være muligt med en langt mindre arbejdsindsats, at få et indtryk af udviklingen. På denne måde frigøres ressourcer til at udvikle og vedligeholde dashboardet. Det er administrationens vurdering, at dashboardet vil være et mere brugbart og motiverende redskab for organisationens løbende indsats med grøn omstilling, end det årlige klimaregnskab er.

Kommunikation og dialog

Beslutning fra Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025, den 2. april 2025, punkt 3:

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling den 2. april 2025

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte det fremlagte forslag til udrulningsplan for bæredygtighedsstrategien, og besluttede, at indstille til Forretningsudvalg og Regionsråd, at det reviderede forslag til bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland vedtages, med den bemærkning at, Region Nordjylland ønsker at arbejde for at skabe bedre muligheder for, at involvere samarbejdspartnere i arbejdet med bæredygtighed.

Tage Leegaard og Jens Henrik Kirk tog ikke del i sagens behandling.

Indstilling

Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtighed indstiller overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet at:

1. Godkende det fremlagte forslag til udrulningsplan for Bæredygtighedsstrategien.

2. Godkende forslag til Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland.

Beslutning

Et flertal i Forretningsudvalget (A, F, V og Ø, i alt 11) godkendte indstillingen.

Et mindretal bestående af Danmarksdemokraterne (1) tog forbehold for endelig stillingtagen.

Pia Buus, Per Møller og Per Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1. Revideret Forslag til Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland

Bilag 2. Oversigt over høringssvar

Bilag 3. Plan for udrulning

Punkt 11: Godkendelse - Regional Udviklingsredegørelse 2024

1-30-76-230-24

Resumé

Regional Udviklingsstrategi (RUS) for perioden 2020-2023 indeholder en række initiativer og effektmål, hvis realisering har betydning for strategiens samlede påvirkning af den nordjyske udvikling. Effektmålene blev fastsat til et niveau for 2025.

Regionsrådet anmodes om at godkende den Regionale Udviklingsredegørelse 2024, som giver en status på effekter og initiativer i RUS 2020-2023.

Sagsfremstilling

Baggrund

Administrationen har udarbejdet et forslag til Regional Udviklingsredegørelse 2024. Den giver en status på den Regionale Udviklingsstrategi (RUS), der var gældende i perioden 2020-2023, hvor strategiens effektmål blev fastsat til et niveau for 2025. Dette var for at sikre initiativerne tid til at virke før deres effekt opgøres endeligt. Redegørelsen sigter mod at give et samlet overblik til både det politiske og administrative system.

Regional Udviklingsredegørelse 2024 forholder sig ikke til målene fra RUS 2024-2027, som Regionsrådet godkendte den 18. december 2023.

RUS 2020 - 2023 er bygget op om tre indsatsområder:

- Et sammenhængende Nordjylland
- Et kompetent Nordjylland
- Et attraktivt og bæredygtigt Nordjylland

Hver af indsatsområderne rummer fem kvantitative effektmål, nogle særligt udvalgte kerneinitiativer (signaturprojekter) samt en række øvrige initiativer.

Det vedlagte forslag til Regional Udviklingsredegørelse 2024 indeholder:

- Kort gennemgang af den socioøkonomiske udvikling i Nordjylland og status på RUS'ens effekter og kerneinitiativer (bilag 1)
- En kort status på de øvrige initiativer under hvert indsatsområde (bilag 2).

Udgangspunktet (baseline) for effektmålene i RUS er tilgængelige data på tidspunktet for vedtagelsen. Ved opdatering af data til brug for redegørelsen er der en naturlig forsinkelse, som kan variere en del fra tema til tema. I årets redegørelse varierer nyeste statustal fra 2022 til 2024. Desuden har COVID-19 spillet en markant rolle i perioden.

Effektmål

De 15 effektmål og initiativerne er typisk påvirket af handlinger hos en lang række forskellige aktører på forskellige niveauer. Der er altså sjældent tale om effekter, som Regionen alene kan påvirke. Der skal typisk et bredt partnerskab til.

Sammenfattende viser redegørelsen følgende omkring de 15 effektmål:

I) Det går i den rigtige retning for syv mål (nås senest i 2025):

Start på etablering af 3. Limfjordsforbindelse; forbedring af vejforbindelsen Hanstholm-Skive-Herning (Rute 26-34); jordforureningsundersøgelser; at udledningen af drivhusgasser i 2025 er reduceret med mindst 50 pct. ift. niveauet i 1990; at mindst 45 pct. af energiforbruget er fra vedvarende energikilder; at mindst 89 pct. af nordjyderne deltager i mindst tre kulturaktiviteter samt at fossilfri kørsel i regionale busser forventes at nå målene for 2025.

II) Det går langsomt i den rigtige retning for fire mål (nås først efter 2025):

Adgang til 1 Gbit forbindelser; flere passagerer i den kollektive trafik; at mindst 85 pct. af arbejdsstyrken har en erhvervskompetencegivende uddannelse samt at kursister i formaliseret efter-/videreuddannelse udgør mindst 55 pct. af arbejdsstyrken.

III) Det går i den forkerte retning for fire af målene og målene forventes ikke nået: Ophør af befolkningstilbagegang i landdistrikterne; at mindst 33 pct. vælger en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse; at mindst 20 pct. flere starter på en videregående STEM-uddannelse end i 2018 samt at investeringerne i forskning og udvikling stiger til mindst 2 pct. af BNP.

Kerneinitiativer

De syv såkaldte kerneinitiativer er karakteriseret ved, at de er defineret i samarbejde med nære samarbejdspartnere, og derfor hviler på et godt udgangspunkt for fremdriften.

Generelt er fremdriften på kerneinitiativerne god. Her er indgåelsen af et forlig for 2022-2035 på infrastrukturuområdet af meget stor betydning. Udviklingen omkring initiativer og effekter i strategien følges løbende i forskelligt regi og grupper omkring implementering af initiativer i RUS'en.

FN's Verdensmål

Af RUS 2020-23 fremgår, at indsatsområderne har særlig effekt på en række af FN's verdensmål. En nærmere vurdering og opfølgning i forhold til verdensmålene foregår ikke i Regional Udviklingsredegørelse, men i regi af de kompetente fora, som har ansvaret for den konkrete implementering.

Kommunikation og dialog

Beslutning fra Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025, den 5. marts 2025, punkt 6:

Orienteringen blev taget til efterretning, med den tilføjelse at udvalget ønsker, at Administrationen undersøger, hvorvidt arbejdet med indsatserne i den Regionale Udviklingsstrategi kan overgå til andre fora.

Tage Leegaard og Helena Palsgaard tog ikke del i sagens behandling

Beslutning fra Udvalg for Regional Udvikling og Innovation 2022-2025, den 7. april 2025, punkt 3:

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation den 7. april 2025

Indstillingen blev godkendt.

Tage Leegaard deltog ikke i sagens behandling

Indstilling

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling og Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender Regional Udviklingsredegørelse 2024

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Pia Buus, Per Larsen og Per Møller deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast til Regional Udviklingsredegørelse 2024

Bilag med initiativer - Regional Udviklingsredegørelse 2024

Punkt 12: Orientering

1-01-81-3-24

Beslutning

- 1 Afbud. Der var afbud fra Pia Buus, Per Larsen og Per Møller. Pernille Buhelt havde meddelt, at hun mødte senere.
- 2 Nedbringelse af antallet af lægevikarer. Anne Bukh gav en status.
- 3 Administrationen gav en status omkring aktuelle sager omtalt i pressen.

Punkt 13: Underskrift af mødeprotokol

1-01-81-3-24

Indstilling

Forretningsudvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.